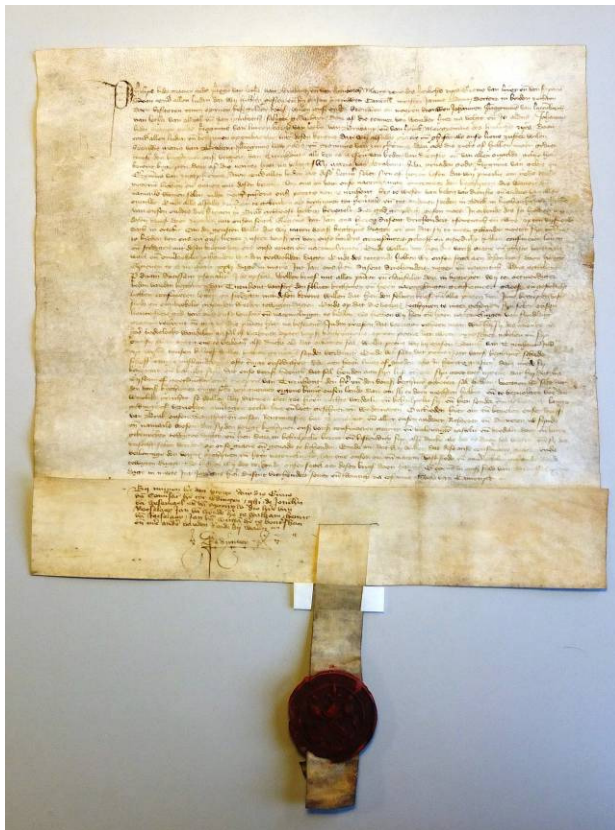

Oorkonde van Philips, Hertog van Brabant - 29 maart 1427

Archief Begijnhof

Hertog Philips bevestigt de vrijstelling van 'belasting' van het Begijnhof van Turnhout gegeven door Maria van Brabant in 1372 en bevestigt door Hertogin Johanna in 1399, en beveelt boete en straffen bij enige inbreuk op de rechten van de begijnen evenals rechtshulp door de schout en anderen.

Oorkonde van Philips (Filips) van St.-Pol, hertog van Brabant, Limburg en Lotharingen. Een replica wordt getoond in het Begijnhofmuseum, het origineel wordt bewaard in het stadsarchief. 34,5 x 33,5 cm, zegel in rood was diameter 5,5 cm licht beschadigd, hoogte plyke 6 cm.

Transcriptie

Philips bider graciën Gods Hertoge van Lothringen , van Brabant ende van Limborch, Marcgreve des Heilichs Rijcs, Greve van Huey ende van Saint Poul doen cond allen luden dat wy hebben gesien ende bi onsen getruwen Cancellier meester Janne Bont, doctor in beiden rechten doen visiteren eenen openen besegelden brief wilen onse ouder vrouwen ende moeyen vrouwen Johanne Hertoginne van Luccenborch, van Lothringen , van Brabant ende van Lymborch saliger gedachten daer af die teneur van woirden hier na volgt ende is aldus :

" Johanne bider graciën Gods Hertoginne van Luccenborch, van Lothringen, van Brabant ende van Lymborch, Mercgrevinne des Heilichs Rijcs doen cond allen luden ende bekennen openbaeric mit desen brieve dat wij alselke gracie ende ghifte als onse lieve zuster wilen vrouwe Marie van Brabant, Hertoginne van Gelre ende Grevinne van Zutphenne dair God die ziele af hebben moet gedaen heeft den Beghynen onser vryheit van Turnhout als vry te wesen van beden, van dienste ende van allen ongelde gelijc hen brieve begrypen daer af die teneur hier na volgt :

Wy Maria van Brabant bider genaden Gods Hertoginne van Gelre ende Grevinne van Zuytphenne doen cond allen luden die dese letteren selen sien of horen lesen dat wy puerlic om Gods wille gegeven hebben ende geven mit desen brieve, voir ons ende voir onse nacomelinge emmermeer den Beghynen die wonen ende namaels wonen selen inden Beghynhove onser poorte van Turnhout vry te wesen van beden, van dienste ende anders van allen ongelde. Ende alle alselke vryheit te gebruiken als beghynen tot Herentals ende tot anderen steden in Brabant in begynhoven hebben van onsen ouders die Hertogen in Brabant

geweest hebben bezegelt dier God genedich wesen moet. In orkonde des so hebben wij desen brief doen zegelen mit onsen segel. Gegeven int jair ons heren dusent driehondert tseventich ende twee opten vyftiende dach in octobri.

Om der gonsten wille die wij totten voirsen beghynen dragen ende om dat sy te meer gehouden moeten syn oirblyc te bidden voir ons en de onsen liever zuster voirser ende voir onse vorders geconfirmeert, gelooft ende gestedicht hebben, confirmeren loven ende stedigen mit desen brieve voir ons, onse erven ende nacomelingen, ende willen dat hen die voirs gracie ende ghifte voortaan wael ende onverbrekelic gehouden werden teeweliken dagen. Ende des torconde hebben wy onsen segel aen desen brief doen hangen. Gegeven te Turnhout xxvi dage in meye int jair ons heren dusent driehondert negen ende negentich. Aldus getekent "per dominam ducissam personaliter J de Opstal "

welken brief mit allen punten ende clausulen dair in begrepen, wy ter oetmoediger beden vanden beghynen van Turnhout voirster den selven beghynen ende hoen nacomelingen geconfirmeert, gelooft ende gestedicht hebben confirmeren, loven ende stedigen mit desen brieve, willen dat hen den selven brief ende alle punten dair inne begrepen vaste, stede ende onverbrekelic gehouden werden tewigen dagen. ende op dat die voirger beghynen te meer gehouden syn selen onsen lieven here God voir ons, onse voirseten ende nacomelingen te bidden, so hebben wy hen ende hoen nacomelingen van sunderlingen graciën verleent ende gegeven die punten hier na bescreven.

Inden yersten dat voortaan egheen man, wie hy sy des avonds na hoen bedeleeke wandelen en sal of verkeren opten voirster beghynhove op een peene van twee Engelschen Nobelen ende syn overste [cleet] tegen ons te verboren also dicke als geboeren sal, welke peene wy by onsen Scouthet van Turnhout inden tyt wesend tonsen behoef willen hebben genomen sonder verdingen.

Ende weert sake dat yemant den voirser beghynen schade, schofferinge, mishandelinghe ofte ennige onsedicheit dede aen hoen liven of goeden, ofte in haerre graften daer mede sy beheynt ende beborgdt syn, dat onse voirs Schouthet dat sal houden aen syn lyf ende aen syn goet totter tyt toe dat hy dat na wijsdom of goetduncken onser Scepenen van Turnhout den here ende den voirser beghinen gebetert sal hebben, voortaan weert sake dat den voirs beghynen ennige saken voirquemen ergens binnen onsen lande dair om sy te doen mochten hebben, ende te vervolgen voer dit weirlike gerichte so willen wy dat men hen tot hoen rechte vorderlic ende behulpelic sy ende hen sonder ennich vertreck, lange gedinge of vervolge onvertogen recht doe ende laet geschien ende wedervaeren.

Ontbieden hier om ende bevelen onsen Drossate van Brabant, onsen Scouthet ende onsen Rentmeester van Turnhout ende allen onsen anderen rechteren ende dieneren nu synde ende namaels wesende dat sy den voirger beghynen, onsen voirs confirmaciën, graciën ende verleningen rastelic ende vredelic doen ende laten gebruycken tewigen dagen ende hen dair in behulpelic, bereet ende bistendich syn also dicke als des te doen sal wesen ende sy des versocht selen werden op onse gracie ende genade te behouden. Ende om dat wy willen dit dese onse confirmacie, gracie ende verleninge den voirgen beghynen ende hoen nacomelingen

van ons, onsen oir ende nacomen vast, stede ende onverbrecelic gehouden werde tewigen dagen so hebben wy des torkonde onsen segel aen desen brief doen hangen.

op de plyke :

Bij mijnen here den Hertoge dair die Curie van Commisaren Here tot Edingen, Ghi de Jonckheren van Wesemael ende Van Monyow, die Here van Rotselaer, Jan van Woude Here te Walham, Henric van Rotselaer, Jan van Witham here te Boutershem ende meer anderen vanden Raide bij waren.

(*getekend*) E. Dedynter

en op verso (in recenter handschrift) :

Confirmatie van Hertoge Philips op de privilegiën ons verleent van vrouwe Johanna

Woordenlijst

bron : Middelnederlandsch Woordenboek - <http://gtb.inl.nl>

beborgdt : van "borgen" : beschermen
bedeleeke : van bede in den zin van verzoek; verzocht, d. i. vrijwillig
bereet : bereidvaardig
bistendich : bijstand verlenend, behulpzaam
drossate : rentmeester; legeraanvoerder; hoge ambtenaar; drossaat
graft : gracht
hoen : hun
oirblyc : nuttig, nut aanbrenghend, dienstig, voordeelig, heilzaam
verboren : verbeuren
verdingen : een zaak in rechte behandelen
vertreck : uitstel, verhaal
vorderlic : behulpzaam, nuttig
weirlike : wereldlijk, niet geestelijk, niet kerkelijk

Jef Vanden Bergh transcriptie en foto's